

‘Ik was 15 toen we verkering kregen’

Ingrid Tiggelaar, vrouw van schrijver-trainer Ben Tiggelaar

‘Ben en ik zijn echte high school sweethearts, al hadden we destijds geen van beiden het idee dat dit voor eeuwig zou zijn. Ik was 15 toen ik verkering kreeg met Ben. Een jaar later waren we nog steeds bij elkaar. ‘Wat duurt dit lang’, vonden mijn vriendinnen. Ben hoorde bij de stoere jongens uit de 6e klas, ik zat nog in de 4e. Hij vond mij opvallend, leuk en mooi. We zagen elkaar in de pauzes, en zodra ik hoorde dat hij een oogje op me had, zijn we ertussenuit geknepen om te spijbelen. Het bleek op heel veel terreinen te klikken. Ben is iemand met wie je kunt lachen. Hij is vrolijk, creatief en niet voorspelbaar. Op mijn 17e gingen we samen een week naar Parijs. We hadden geen cent en toch zagen we alles wat er te zien viel. Op de terugreis hadden we nog maar net genoeg geld om de grens over te komen.

Ik zat nog op de middelbare school toen hij na zijn examens verplicht in dienst ging. We kregen totaal verschillende levens. Ben ging na zijn dienstdiensttijd studeren terwijl ik in mijn eindexamenjaar zat. Er zijn momenten geweest dat ik dacht: zullen we met elkaar doorgaan of niet? Ik wilde hem niet kwijt, toch maakte Ben het uit. Hij zei dat ik het leukste meisje was dat hij kende, maar dat hij zich op zijn studentenleven wilde richten. Die mededeling was pittig. Drie dagen lang was ik in tranen, tot het moment waarop Ben opeens bij me op de stoep stond. Dat we deze periode met z’n tweeën overleefd hebben, daar kan ik me achteraf nog over verwonderen.

Ik ben opgegroeid in Oost-Groningen, in een stabiele omgeving. Mijn moeder was huisvrouw en mijn vader werkte als manager bij een woningbouwvereniging. Als puber had ik een uitgesproken mening en mijn ouders lieten me vrij om de stappen te zetten die ik nodig had om mezelf te ontwikkelen. Toen ik thuis met Ben aankwam, werd die vrijheid nog groter. Ik wist al vrij vroeg dat ik niet in Groningen wilde blijven en koos voor de studie geschiedenis in Utrecht. Niet om als lerares voor

de klas te belanden, wel omdat ik het heel interessant vond. Ben en ik maakten samen plannen voor de toekomst. Na zijn afstuderen kochten we een piepklein oud huisje in de binnenstad van Utrecht. Het pand had een gaskachel en een kraan, verder was er niets. Maar het straatje was schattig en de hypotheek was net te betalen. Hier zouden we met z’n tweeën gaan wonen en er misschien een atelier of studio in bouwen.

Ik was 22 en studeerde nog toen ik ongepland zwanger bleek te zijn. Dat was voor mij een schok. Vanaf nu wordt alles ingewikkeld, dacht ik. Ik ging naar de huisarts, die een verwijfsbrief schreef met de woorden: niet gepland, wel gewenst. ‘Oké, dat is de situatie zoals het is’, concludeerde ik. Ben reageerde pragmatisch: ‘Ik heb altijd al kinderen gewild, nu komen ze alleen wat eerder.’ Vervolgens zijn we heel recalcitrant de kroeg in gegaan om achter het bier nieuwe plannen te maken. Er ging een streep door de bouwtekening van ons huis. De studio zou nu een kinderkamer worden. In mijn omgeving gingen sommigen ervan uit dat het niets meer zou worden met mijn studie. In plaats daarvan schoten mijn cijfers omhoog. Het was een typische situatie: zat ik daar in de collegezaal met een hoogzwangere buik. Ik maakte nog een laatste tentamen, daarna ging ik met verlof. Het moment waarop ik mijn bul heb gehaald, kon mijn dochter Maria al aan mijn hand meelopen.

Tijdens mijn studie werkte ik als onderzoeksassistent, waardoor ik ontdekte hoe boeiend het is om in korte tijd veel over iemand te weten te komen. Na mijn afstuderen kwam ik terecht bij het programma *Het elfde uur* van Andries Knevel en later bij *Antenne*. Ik merkte dat ik het liefst zélf documentaires wilde maken. Van Henk Hagoort, die destijds mijn baas was, kreeg ik de mogelijkheid om intern ervaring op te doen en heb ik het vak geleerd. Ik hou van researchen, de rode draad volgen en er een verhaal uitlichten. Twaalf jaar lang heb ik mijn werk als documentairemaakster voor de EO gedaan. >

Geboren: 1971

Beroep: documentaire-maker

Bij elkaar sinds: 1986

Getrouwd: 17-12-1993

Kinderen: Maria (17), Isabelle (13), Emma (12) en Bernice (6)

Aantal exen: geen

Onweerstaanbaar: ‘Zijn creativiteit en energie.’

Onhebbelijkheid: ‘Precies diezelfde energie.’

zij van

'Aan mijn kinderen vertel ik niet te veel over wat ik zie of meemaak'

Hij ergert zich aan: 'De gekste dingen. Het komt razendsnel op en is ook zo weer verdwenen.'

Moment samen: 'Onze dag eindigt altijd met het uitlaten van onze hond, soms pas ver na middernacht. Eerst vonden we dat een noodzakelijk kwaad, nu is het vooral een ideaal moment om elkaar bij te praten.'

Over twintig jaar: 'Kunnen we echt overal zijn.'

Ik genoot ervan, juist daarom duurde het even voordat ik doorhad dat ik op de automatische piloot aan het werk was. Ik groeide niet meer in mijn vak. Er gebeurde te weinig en de mogelijkheden liepen op z'n eind. Ik nam een sabbatical en daarna hakte ik de knoop door om voor mezelf te beginnen.

Tegenwoordig maak ik onder meer documentaires voor de hulporganisatie Compassion, die de studie van talentvolle studenten in ontwikkelingslanden sponsort. Ik filmde het verhaal van een jongen uit de sloppenwijk van Nairobi die nu aan de Radboud Universiteit studeert en onderzoek doet naar een vaccin voor malaria. Door mijn werk zie ik de verhalen van hoop, van mensen die het verschil kunnen uitmaken. Ooit zat ik in het vliegtuig naast een chirurg, die afgestompt was door al zijn inspanningen voor ontwikkelingshulp. 'Denk maar niet dat het zin heeft, al het geld verdwijnt in de verkeerde zakken', zei hij tegen me. Ik focus me veel liever op het individu. Die kan zijn hele familie en omgeving meekleuren in zijn eigen behaalde succes. Het is te makkelijk om Afrika 'het verloren continent' te noemen. Dat houdt in dat je je erbij neer kunt leggen. Ik zie juist waartoe mensen in staat zijn, en raak alleen maar meer overtuigd dat onze hulp wel degelijk uitmaakt.

Als je voor je werk op plaatsen komt waar mensen op straat sterven als ratten en waar al het goede verdwenen lijkt te zijn, ligt het voor de hand om te denken dat God niet bestaat óf om je af te vragen

waarom God dit toelaat. Ik geloof in God en houd vast aan de gedachte dat het niet de bedoeling is dat er een hoop rotzooi en verdriet op de wereld is.

Ik merk dat mensen snel met een westerse blik naar ontwikkelingslanden kijken, terwijl je de situatie daar haast kunt vergelijken met een straat in Nederland, maar dan stukken armer. Er wordt gerouwd en getrouwd, en bepaalde situaties zijn niet per definitie slechter dan bij ons. In Afrika vervullen bejaarden bijvoorbeeld nog een volwaardige rol in de maatschappij. Deze mensen zijn gewoon nodig: ze pellen maïskolven, letten op de

kinderen en hebben er een stem. Dan kun je het als bejaarde in Nederland materieel goed hebben; als er maar één keer in de maand iemand langskomt om met je te praten dan is dat ook een vorm van armoede. Aan mijn kinderen vertel ik niet al te veel over wat ik zie of meemaak, want wat kunnen zij ermee? Aan Ben vertel ik wel veel. Een paar jaar geleden zijn we samen met een hulporganisatie naar Sri Lanka geweest. Daar zag ik bij Ben precies hetzelfde gebeuren als bij mij altijd gebeurt. Door met een westerse blik naar mensen te kijken zie je in eerste instantie alleen het hopeloze van een bepaalde situatie. We zagen een man die tot zijn nek verlamd in een hutje lag. De hoop op een menswaardig leven leek ver te zoeken. Waar zouden wij hem nou nog mee kunnen helpen? Het enige wat hij graag van ons wilde waren pennen en schriften zodat hij de dorpskinderen les kon geven. De kracht die in een mens schuilgaat om verandering tot stand te brengen, daar leef ik van op.

In mijn werk gebruik ik Ben als klankbord. Het is spannend om hem de voormontage van mijn documentaires te laten zien. Ik hecht veel waarde aan zijn feedback. Hij ook aan die van mij. Ik laat het hem weten als bepaalde hoofdstukken in zijn drukproeven niet helemaal helder voor me zijn. Ben staat vaak in de publiciteit met zijn werk, maar dat wil niet zeggen dat hij de aandacht voor zichzelf als persoon opzoekt. Ben vindt het totaal niet belangrijk om de buitenwereld te laten weten wie hij zelf is.

Afgelopen najaar hebben we gevierd dat we 25 jaar bij elkaar zijn. We zijn allang niet meer dezelfde personen die we waren in onze puberteit, en tegelijkertijd heeft mijn man van 43 nog steeds die leuke eigenschappen van toen. Hij maakt nog net zo makkelijk plannen als hij vroeger deed. Ooit hadden we de wens om naar het buitenland te verhuizen. Toen onze dochters werden geboren en we het drukker kregen met ons werk, zijn we in Nederland geworteld. Afgelopen zomer lieten onze oudste twee dochters weten dat ze het wel zagen zitten om in Amerika te wonen. Dan heb je aan Ben een goeie. Onze verhuisplannen zijn inmiddels rond: in juli vertrekken we voor een jaar naar Boston. Ben zal daar onderzoek doen en een nieuw boek schrijven. Voor mijn werk ben ik niet gebonden aan Nederland. Maar waar ik vooral van zal genieten, is dat we met het hele gezin nog een jaar langer bij elkaar zijn. Mijn oudste dochter wordt 18 jaar, en het is prettig om haar nog even om me heen te hebben. Ik vind het fijn, zo'n inwonende volwassene die haar eigen leven heeft. Hoe ouder onze kinderen worden, hoe uitgebreider hun verhalen over wat ze hebben meegemaakt. Zowel Ben als ik hebben drukke agenda's, daarom zorgen we ervoor dat we op vrijdagavond thuis zijn. Samen patat eten en met z'n allen film kijken. Er is niks verantwoord aan zo'n avond, maar ik vind het totale ontspanning.' <<

www.ingridtiggelaar.nl

Ben Tiggelaar (43)

brak internationaal door met zijn bestseller *Dromen, durven, doen*, dat zelfs in het Arabisch werd vertaald. Hij geeft trainingen over leiderschap, verandermanagement en gedrag. Volgens zijn theorie zou verandermanagement het meest effectief zijn als je het richt op het beïnvloeden van het onbewuste gedrag. Na zijn studie communicatiewetenschap aan de Universiteit van Amsterdam werkte Ben als redacteur voor het tijdschrift *Adformatie* en als intern adviseur bij de ABN Amro. In 2010 promoveerde hij in de economische wetenschappen en bedrijfskunde. Komende zomer verhuist hij met zijn gezin naar Boston, om onderzoek te doen en aan zijn nieuwe boek te werken.

*'Deze foto is
genomen in 2008,
toen ik samen met
Ben een schooltje
aan de oostkust van
Sri Lanka bezocht.'*

